

Доповідь не тему: «Національно – патріотичне виховання учнівської молоді як фактор розвитку національної свідомості, громадянської активності, правових цінностей зростаючого покоління»

Україна... Її майбутнє в руках молоді. Нині юні громадяни стають безпосередніми учасниками суспільних процесів держави, тому серед виховних напрямів навчальних закладів пріоритетним є національно-патріотичне й громадянське виховання, як стрижневі, що відповідають нагальним вимогам і викликам сучасності.

В умовах, коли Україна, з одного боку, вкотре перебуває на шляху радикальних політичних, соціальних та економічних перетворень, а з іншого – знаходиться у стані загрози її національній безпеці, національно – патріотичному вихованню належить пріоритетна роль.

На сучасному етапі розвитку українського суспільства проблема патріотичного виховання є надзвичайно актуальною, оскільки сучасні школярі забувають своє коріння, не знають історії. На сьогоднішній день ми маємо знецінення традиційних моральних цінностей, пропаганду жорстокості, насильства, невизначеність в оцінці подій історичного минулого українського народу. В контексті подальшої розбудови суспільства стоїть потреба у формуванні активної, творчої особистості учня-патріота, від діяльності якого у майбутньому значною мірою залежатиме духовний розвиток і добробут Української держави.

«Серед виховних напрямів сьогодні найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання... Тому нині, як ніколи, потрібні нові підходи і нові шляхи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості», – зазначено в Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

В сучасних умовах національно-патріотичне виховання молодого покоління набуває особливої актуальності, тому що воно викликане формуванням почуття любові та відданості Батьківщині, національну гордість, служінню своєму народові, розуміння та співпереживання його історії й культури, прагнення утвердження у світі як високорозвиненої, конкурентноздатної нації, суспільства і держави.

Національне виховання – це створена упродовж віків самим народом система поглядів, переконань, ідей, ідеалів, традицій, звичаїв, покликаних формувати світоглядну свідомість та ціннісні орієнтації школярів, передавати їм соціальний досвід, надбання попередніх поколінь.

Патріотизм – соціально-історичне явище, яке в різні історичні епохи має конкретні прояви.

Патріоти своєї держави - це свідомі громадяни. Люди, які пам'ятають своє коріння й шанують пам'ять предків, громадяни, які готові в будь - який момент віддати своє життя за Батьківщину.

Щоб змінити становище на краще, нам необхідно зрозуміти, що не можна за короткий період часу змінити молодь, не змінивши суспільство. Ось чому, стрижнем усієї системи виховання в Україні повинна бути національна ідея, яка відіграє роль об'єднуючого, консолідуючого фактора у суспільному розвитку, спрямованого на вироблення життєвої позиції людини, становлення її як особистості, як громадянина своєї держави. Національний характер виховання полягає у формуванні молоді людини як громадянина України. Ця проблема вже багато років «вирішується» на державному рівні, в той час, як вчителі, в своїх повсякденних справах пробуджують в учнів патріотичні почуття.

Виховний процес в закладі освіти має особливе значення за нового підходу до виховання, коли воно трактується як закономірна, послідовна і неперервна зміна мотивів розвитку взаємодіючих суб'єктів.

Впроваджуючи «Стратегію національно-патріотичного виховання» в нашому закладі використовуються різні форми патріотичного виховання; виховується повага до законодавчих норм; вивчається історія України; ознайомлення з іменами видатних людей, чиє життя пов'язане з Україною; вивчається культура добросусідства, українознавство.

В системі виховної роботи із здобувачами освіти закладу для реалізації концепції національно-патріотичного виховання педагоги закладу працюючи, опираються на нормативно-правову базу виховання та спільно плануємо і реалізуємо завдання поставлені Конституцією України, Концепцією національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Стратегією національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2020-2025 роки, методичними рекомендаціями МОН щодо організації виховного процесу щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок.

Національно-патріотичне виховання дітей та молоді передбачає формування патріотичної свідомості, національної гідності; готовності до виконання громадського та конституційного обов'язку щодо захисту національних інтересів України.

Працюючи в цьому напрямку, педагогічні працівники сприяють формуванню в учнів загальнолюдських цінностей, вихованню почуття гордості та вдячності до своєї держави, історії, високого ідеалу служіння народові, готовності до трудового та героїчного подвигу в ім'я процвітання Батьківщини, розуміння героїчного минулого як духовної готовності боротися за славу і честь Батьківщини.

Що стосується нашого закладу, то було проведено наступну роботу з реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді:

1. План виховної роботи закладу освіти, виховні плани класних керівників розроблені відповідно до плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2020-2025 роки та основні орієнтири виховання.

2. Наочність та дидактичні матеріали в закладі освіти оформленні державною мовою, з дотриманням мовного законодавства (постійно).

3. Куточки державної символіки наявні в усіх класах та основних приміщеннях закладу освіти.

4. Здійснюється інформаційне поповнення рубрики «Національно-патріотичне виховання» на сайті закладу освіти та на соціальній сторінці закладу.

5. Із залученням учасників освітнього процесу проведено заходи, приурочені:

- ✓ Міжнародному дню миру
- ✓ Дню захисника України,
- ✓ Дню створення українського козацтва (жовтень);
- ✓ Дню української мови та писемності Річниці Революції Гідності та Свободи
- ✓ Річниці пам'яті жертв голодоморів
- ✓ Міжнародному дню волонтера
- ✓ Дню Збройних Сил України
- ✓ Дню пам'яті Кіборгів
- ✓ Дню Соборності та Свободи України
- ✓ Дню пам'яті героїв Крут
- ✓ Дню вшанування учасників бойових дій на території інших держав
- ✓ Дню Державного Герба України (лютий);
- ✓ Дню Єднання
- ✓ Дню пам'яті Героїв Небесної Сотні
- ✓ Річниці повномасштабного вторгнення в Україну Міжнародному дню рідної мови (лютий);
- ✓ Шевченківські дні (березень);
- ✓ Дню Гімну України (березень);
- ✓ Дню українського добровольця (березень);
- ✓ Роковини Чорнобильської трагедії (квітень);
- ✓ Дню пам'яті та примирення. Дню перемоги над нацизмом у Другій Світовій війні (травень);
- ✓ Дню Європи (травень);
- ✓ Дню пам'яті жертв політичних репресій (травень);

- ✓ Дню скорботи і пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу (травень);
- ✓ Дню вишиванки (травень);

6. Здобувачі освіти постійно турбуються про захисників: допомагають матеріально на потреби односельців, у виготовленні окопних свічок, збирають продукти харчування, плетемо маскувальні сітки та основи, теплі речі та передають у військові частини.
7. Моральна підтримка українським воїнам зараз потрібна не менше, ніж речі першої необхідності. Діти час від часу пишуть листи нашим захисникам та захисницям, та знімають патріотичні відеоролики.
8. З метою виховання в учнів патріотизму, шанобливого ставлення до Батьківщини, гордість за наших захисників України проводяться зустрічі з учасниками АТО.
9. Значна увага звертається на вивчення українських народних традицій. З цією метою проводяться флеш-моби, присвячені українській народній вишивці, на виховних годинах знайомляться із старовинними українськими речами, знаряддями праці та предметами побуту.
10. Здобувачі освіти постійно беруть участь у традиційній щорічній військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура»).
11. Працюємо над вихованням патріотичних почуттів засобами образотворчого мистецтва. У закладі освіти організовуються виставки учнівських робіт, у яких діти показують своє ставлення до подій, що відбуваються в нашій країні.
12. Вшановуємо пам'ять жителів села, які віддали своє життя в боротьбі за визволення України від російських загарбників .
13. Інформація про проведені заходи розміщуються на сайті закладу та на сторінці у соціальній мережі Фейсбук.

Таким чином, проводячи роботу із національно-патріотичного виховання, ми маємо прагнути, щоб наш заклад освіти став для кожного здобувача осередком становлення громадянина-патріота України, готового брати на себе відповідальність, самовіддано розбудовувати країну як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, сприяти єдності української політичної нації та встановленню громадянського миру й злагоди в суспільстві.

Тому щорічні заходи національно-патріотичного спрямування, доцільно підібрані, яскраві, в них поєднуються різноманітні методи і форми виховання, насичені патріотичними емоціями та переживаннями. Важлива та вагома роль класного керівника, педагога-організатора, заступника директора із навчально-виховної роботи у формуванні патріотичних почуттів, вихованні готовності до

захисту Батьківщини, вивченні національних та бойових традицій українського народу.

Патріотичне виховання в ліцеї охоплює всіх учасників освітнього процесу, особливо вагомий внесок в цю справу докладають учителі суспільно-гуманітарного циклу, формуючи у дітей не лише національний, патріотичний, а й громадянський компонент виховання. Вивчення української мови, історії, географії, української літератури, правознавства, громадянської освіти, захисту України спрямовано на формування переконливого почуття патріотизму і національної свідомості дітей, знань про права і свободи громадян, сутність громадянського суспільства.

Важливу роль у цьому відіграє особистий приклад самого педагога, його погляди та практичні дії, що є взірцем для наслідування. Якість підготовленості наших педагогів до уроків, заходів з використанням різних методів, форм навчання і виховання, вміним урахуванням вікових та психологічних особливостей, застосуванням відвертості, емоційності, оптимізму та активної патріотичної позиції – не підлягає сумніву, кожен їх урок – урок життя. Національно-патріотичне виховання громадянина здійснюється кожним нашим педагогом на кожному уроці та в позаурочний час.

Вагому роль у пропагуванні ідеї патріотичного виховання, як національного пріоритету України, набутті особистістю, що підростає, громадянських якостей відіграє учнівське самоврядування – учнівський парламент. Саме їх організація, побудована на чисто демократичних засадах з вибором президента, міністрів учнівських міністерств науки, культури, спорту, прес-служби, є прикладом справедливості, ініціативи, дієвості. Саме вони є ініціаторами актуальних акцій, флешмобів, проєктів, інших заходів патріотичного спрямування.

Отже, формування патріотизму в українському суспільстві залишається першочерговим як для держави, так і для системи освіти в цілому. У зв'язку з цим національно-патріотичне виховання є важливою складовою освітнього процесу.

Головне завдання закладів освіти - так побудувати виховну діяльність, щоб сама її організація, приклади авторитетних наставників-учителів, шкільне середовище виховували дітей у дусі патріотизму, глибокого розуміння історії свого народу, національної ідентичності, самобутності. Завдання педагогів полягає у тому, щоб слова «Україна», «національність» «патріотизм» набували для дитини особливого сенсу, тобто сприймалися «не лише розумом, а й серцем». Не менш важливим є повсякденне виховання поваги до Конституції держави, законодавства, державних символів - Герба, Прапора, Гімну. Важливим аспектом національно-патріотичного виховання є повага та любов до державної мови. Мовне середовище повинно впливати на формування учня-громадянина, патріота України.

Головна мета патріотичного виховання – набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу,

досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді незалежно від національної належності особистісних рис громадян Української держави, розвиненої духовності, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, екологічної культури.

Майбутнє України в руках молоді. Чи здатні ми виховати справжніх патріотів, які будуть здатні стати на захист держави? Від нас залежить, якою буде наша держава! А держава, як і родина, має бути дружною, сильною, здоровою, щасливою. Нехай любов до своєї вітчизни, до рідного краю згуртує всіх нас для здійснення високої мети - процвітання Соборної Незалежної України та перемога у страшній російсько-українській війні.